ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1966

Vyhlásené: 20.12.1966 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**106**

**VYHLÁŠKA**

**Ministerstva financií**

z 20. decembra 1966,

**ktorou sa ustanovujú rozsah a podmienky zákonného poistenia socialistických poľnohospodárskych organizácií**

Ministerstvo financií po dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a ostatnými príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy ustanovuje podľa § 9 zákona č. 82/1966 Zb. o poisťovníctve:

## Časť I
## ROZSAH ZÁKONNÉHO POISTENIA

### § 1
### Zákonné poistenie štátnych majetkov a jednotných roľníckych družstiev pre prípad škôd na majetku sa vzťahuje na poškodenie alebo zničenie

1. budov, ohradových múrov a plotov,
2. obilnín, strukovín, olejnín, priadnych rastlín, okopanín, liečivých, aromatických a koreninových rastlín, chmeľu, tabaku, zeleniny, viniča hroznorodého a krmovín (ďalej len „poľnohospodárske plodiny“),
3. zásob z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie,
4. strojov, iných zariadení a ostatného mŕtveho inventáru, ako i zásob, ktoré poľnohospodárska organizácia nevyrobila (ďalej len „hnuteľné veci“),
5. hospodárskych a iných zvierat (ďalej len „zvieratá“),
   a) požiarom,
   b) výbuchom,
   c) bleskom,
   d) víchricou,
   e) povodňou alebo záplavou,
   f) krupobitím,
   g) zosúvaním pôdy, padaním skál alebo zemín (pokiaľ k nim nedošlo v súvislosti s priemyselnou alebo stavebnou prevádzkou),
   h) zosúvaním alebo padaním lavín alebo
   i) pádom stromov, stožiarov a iných predmetov, ak nie sú súčasťou poškodenej poistenej veci.

### § 2

Zákonné poistenie sa ďalej vzťahuje na poškodenie alebo zničenie

a) budov, ohradových múrov a plotov váhou snehu či námrazy;

b) priadnych rastlín, zemiakov, tabaku a zeleniny (s výnimkou prezimovanej zeleniny) mrazom v čase od 21. marca do 20. júna;

c) ozimných obilnín a ozimnej repky vymrznutím;

d) tabaku peronospórou.

**§ 3**

V rozsahu uvedenom v § 1 a v § 2 sú poistené aj socialistické poľnohospodárske organizácie, zoznam ktorých je uvedený v prílohe.

## Časť II
## PODMIENKY ZÁKONNÉHO POISTENIA

### Oddiel A
### Plnenie poisťovne

1. Budovy, ohradové múry a ploty

**§ 4**

(1) Ak došlo k poškodeniu alebo zničeniu budovy, ohradového múru alebo plotu udalosťou uvedenou v § 1 alebo v § 2 písm. a) alebo v priamej súvislosti s takou udalosťou, poisťovňa vyplatí sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom na opravu alebo znovuzriadenie tejto stavby, zníženú podľa stupňa jej opotrebenia alebo iného znehodnotenia z času pred poistnou udalosťou. Od takto určenej sumy odpočíta cenu zvyškov poškodených alebo zničených častí stavby.

(2) Poisťovňa nie je povinná plniť, ak výška plnenia za škody na budovách, ohradových múroch a plotoch podľa odseku 1 neprevýši sumu 5 000 Kčs.

**§ 5**

Za poškodenie alebo zničenie nedostavaných budov, ohradových múrov a plotov je poisťovňa povinná plniť podľa § 4 len vtedy, ak poľnohospodárska organizácia znáša nebezpečenstvo poškodenia alebo zničenia takej stavby zo svojho.

2. Poľnohospodárske plodiny

**§ 6**

(1) Ak bola poľnohospodárska plodina udalosťou uvedenou v § 1 alebo v § 2 písm. b) a d) alebo v priamej súvislosti s takou udalosťou poškodená alebo zničená v čase od vysiatia osiva alebo vysádzania sadiva do uskladnenia úrody, postupuje poisťovňa podľa týchto zásad:

a) v súčinnosti s poľnohospodárskou organizáciou zistí podľa stavu kultúry pred poistnou udalosťou v percentách rozsah poškodenia poľnohospodárskej plodiny na súvisle osiatom alebo vysadenom pozemku;

b) vypočíta výnos tohto pozemku podľa jeho hektárovej výmery a hektárového výnosu plánovaného poľnohospodárskou organizáciou pre príslušný druh plodiny; ak sa výnos tohto druhu plodiny neplánoval, vykoná sa výpočet podľa hektárového výnosu plánovaného inou poľnohospodárskou organizáciou s obdobnými výrobnými podmienkami;

c) z vypočítaného výnosu určí úbytok množstva poľnohospodárskej plodiny rovnakým percentom, akým sa určil rozsah jej poškodenia;

d) zistený úbytok v množstve vyjadrí v nákupnej cene základnej akosti, za ktorú by poľnohospodárska organizácia tento úbytok realizovala; ak organizácia má nárok na diferenciálny príplatok, poisťovňa zvýši nákupnú cenu o podiel príplatku, a to rovnakým pomerom, v akom je celková výška zmluvnej dodávky k celkovej výške plánovanej výroby príslušného druhu plodiny.

(2) Sumu zistenú podľa predchádzajúceho odseku vyplatí poisťovňa po odpočítaní obvyklých nákladov na ošetrovanie, zber a ďalšie spracovanie postihnutej plodiny, ktoré sa už nemuseli vynaložiť.

(3) Ak za zničenú plodinu sa vypestovala náhradná plodina, ktorej výťažok po odpočítaní nákladov na jej vypestovanie, zber a ďalšie spracovanie je nižší, než by poisťovňa bola povinná plniť podľa odsekov 1 a 2, je povinná plniť len vo výške zodpovedajúcej tomuto rozdielu. To platí primerane aj vtedy, ak náhradná plodina vypestovaná nebola, hoci to agrotechnické zásady a objektívne podmienky umožňovali.

(4) Ak boli zničené kry viniča hroznorodého alebo viazaničky chmeľu, poisťovňa je povinná popri plnení podľa predchádzajúcich odsekov uhradiť aj náklady potrebné na ich nové vysádzanie.

(5) Ak sa poľnohospodárska plodina poškodila alebo zničila pri doprave z pozemku, na ktorom bola vypestovaná, plnenie poisťovne sa určí podľa § 11 a 12.

**§ 7**

(1) Pri zhoršení akosti raných zemiakov, zeleniny, tabaku, chmeľu a priadnych rastlín v dôsledku udalostí uvedených v § 1 a v § 2 písm. b) a d) alebo v priamej súvislosti s takou udalosťou poisťovňa je povinná uhradiť rozdiel medzi skutočnou realizačnou cenou a cenou, ktorá by sa dosiahla, keby k zhoršeniu akosti nedošlo. Úhrada sa neplatí za zhoršenie akosti, za ktoré sa poskytlo plnenie už v rámci plnenia podľa § 6.

(2) Podľa rovnakých zásad poisťovňa je povinná plniť, ak sa oneskoril zber raných zemiakov a zeleniny.

**§ 8**

Pri škodách spôsobených vymrznutím ozimných obilnín a ozimnej repky [§ 2 písm. c)] poisťovňa je povinná uhradiť náklady na osivo, ktoré sa použilo na osev postihnutej plodiny, a nevyhnutné náklady na práce spojené s novým vysiatím alebo s dosiatím.

**§ 9**

Podľa ustanovení § 6 a 8 poisťovňa je povinná plniť až vtedy, ak rozsah poškodenia na hlavnej alebo vedľajšej časti plodiny na pozemku súvisle osiatom alebo vysadenom rovnakým druhom poľnohospodárskej plodiny dosiahne aspoň 10 %.

**§ 10**

Ustanovenia § 6 a 8 o určovaní výšky plnenia neplatia, ak bolo zničené sadivo zeleniny, tabaku alebo inej plodiny a k poistnej udalosti došlo pred presadením sadiva na definitívne stanovište; poisťovňa je v takom prípade povinná plniť do výšky nákladov, ktoré sa pred

poistnou udalosťou vynaložili na vypestovanie sadiva, najviac však sumu zodpovedajúcu cene, za ktorú možno nakúpiť nové sadivo.

3. Zásoby z vlastnej výroby poľnohospodárskej organizácie

**§ 11**

(1) Ak bola udalosťou uvedenou v § 1 poškodená alebo zničená zásoba plodín z vlastnej úrody poľnohospodárskej organizácie, poisťovňa vyplatí sumu zodpovedajúcu cene takého množstva, o ktoré sa zásoba znížila.

(2) Cenou podľa odseku 1 sa rozumie:

a) pri zásobách plodín určených na splnenie zmluvnej dodávky
- nákupná cena základnej akosti (ak poľnohospodárska organizácia má nárok na diferenciálny príplatok, vrátane tohto príplatku), ak bola postihnutá zásoba plodín zaradených do kategórie základných (pevných) cien,
- cena dohodnutá v zmluve o dodávke,*) ak bola postihnutá zásoba plodín zaradených do kategórie limitných alebo voľných cien;

b) pri ostatných zásobách plodín cena, za ktorú sa tieto plodiny obvykle nakupujú.

(3) Ak bola poškodená alebo zničená zásoba iných vecí ako plodín z vlastnej úrody, ktoré však poľnohospodárska organizácia sama vyrobila, poisťovňa uhradí náklady na opravu poškodených vecí, prípadne na obstaranie nových vecí, najviac však sumu vo výške nákladov, ktoré sa museli na výrobu týchto vecí vynaložiť. Ak by náklady na výrobu prevýšili cenu, za ktorú by poľnohospodárska organizácia tieto veci predala, poisťovňa vyplatí iba túto cenu.

(4) Od sumy určenej podľa predchádzajúcich odsekov poisťovňa odpočíta cenu zvyškov a od sumy určenej podľa odsekov 1 a 2 aj sumu, o ktorú sa zmenšili náklady na ošetrovanie a ďalšie spracovanie, ktoré by sa inak museli ešte vynaložiť.

(5) Podľa predchádzajúcich odsekov poisťovňa je povinná plniť aj vtedy, ak vec bola poškodená, zničená, stratená alebo odcudzená v priamej súvislosti s niektorou z udalostí uvedených v § 1.

**§ 12**

Poisťovňa nie je povinná plniť, ak výška plnenia za škody na zásobách podľa predchádzajúceho ustanovenia neprevýši sumu 2 000 Kčs.

4. Hnuteľné veci

**§ 13**

(1) Ak hnuteľná vec bola poškodená alebo zničená udalosťou uvedenou v § 1, poisťovňa vyplatí sumu potrebnú na jej opravu, a to až do výšky zodpovedajúcej cene, ktorú vec mala bezprostredne pred poistnou udalosťou.

(2) Ak však vec bola poškodená tak, že ju nemožno opravou uviesť do predošlého stavu, alebo ak bola zničená, poisťovňa je povinná vyplatiť sumu vo výške ceny, ktorú vec mala bezprostredne pred poistnou udalosťou.

(3) Cena, ktorú mala vec bezprostredne pred poistnou udalosťou, sa určí tak, že sa od obstarávacej ceny novej veci toho istého druhu a tej istej akosti alebo veci s ňou porovnateľnej odpočíta suma vyjadrujúca opotrebenie, prípadne iné znehodnotenie poistenej veci z času pred poistnou udalosťou.

(4) Od sumy určenej podľa predchádzajúcich odsekov poisťovňa odpočíta cenu zvyškov veci.

(5) Podľa predchádzajúcich odsekov poisťovňa je povinná plniť aj vtedy, ak hnuteľná vec bola poškodená, zničená, stratená alebo odcudzená v priamej súvislosti s niektorou z udalostí uvedených v § 1.

**§ 14**

(1) Poisťovňa nie je povinná plniť, ak výška plnenia za škody na hnuteľných veciach podľa predchádzajúceho ustanovenia neprevyšuje sumu 1 000 Kčs.

(2) Ak sa poistná udalosť týka peňazí, poisťovňa je povinná plniť, len pokiaľ ich mala poľnohospodárska organizácia u seba v súlade s predpismi o pokladničných operáciách, a to

a) bez obmedzenia, ak boli uložené v ohňovzdornej pokladnici,

b) najviac do 10 000 Kčs v ostatných prípadoch.

5. Zvieratá

**§ 15**

(1) Ak bolo zviera niektorou z udalostí uvedených v § 1 usmrtené alebo v priamej súvislosti s niektorou z týchto udalostí uhynulo, nevyhnutne bolo zabité alebo sa stratilo, poisťovňa je povinná vyplatiť sumu zodpovedajúcu cene, ktorú malo zviera bezprostredne pred poistnou udalosťou; túto sumu zníži o cenu zvyškov.

(2) Poisťovňa nie je povinná plniť, ak výška plnenia za škody na zvieratách podľa odseku 1 neprevýši sumu 1 000 Kčs.

**Oddiel B**

**Osobitné prípady plnenia**

**§ 16**

(1) Ak poľnohospodárska organizácia urobila opatrenia, ktoré mohla vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za nevyhnutné na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti alebo ktoré urobila na zmiernenie následkov poistnej udalosti, poisťovňa je povinná uhradiť jej náklady, ktoré na také opatrenia vynaložila, ak boli úmerné cene poistenej veci.

(2) Poisťovňa však nie je povinná uhradiť náklady na obvyklú údržbu alebo ošetrovanie poistenej veci. Taktiež nie je povinná uhradiť náklady spojené s odvozom zvierat alebo mäsa nevyhnutne zabitých zvierat na sanitné bitúnky.

**§ 17**

Poisťovňa je povinná uhradiť poľnohospodárskej organizácii primerané náklady, ktoré bola povinná vynaložiť z bezpečnostných, hygienických dôvodov alebo z iného spoločenského alebo obdobného záujmu na odpratanie zvyškov poistenej veci poškodenej alebo zničenej poistnou udalosťou.

## Oddiel C

## Poistné za zákonné poistenie

### § 18
### Určenie poistného

(1) Poistné sa určuje na kalendárny rok.

(2) Podkladom pre určenie poistného sú údaje vykázané v účtovnej evidencii poľnohospodárskej organizácie, a to

a) pri budovách, ohradových múroch a plotoch
- obstarávacia cena budov;

b) pri poľnohospodárskych plodinách
- hodnota plánovanej hrubej rastlinnej produkcie vyjadrená v stálych (zúčtovacích) cenách zvýšená o diferenciálny príplatok z množstva určeného plánom pre zmluvné dodávky;

c) pri zásobách z vlastnej výroby
- hodnota zásob z vlastnej výroby vyjadrená v stálych (zúčtovacích) cenách;

d) pri hnuteľných veciach
- obstarávacia cena hnuteľných vecí;

e) u zvierat
- stála (zúčtovacia) cena zvierat zvýšená o diferenciálny príplatok z množstva určeného plánom pre zmluvné dodávky.

(3) Údaje podľa odseku 2 písm. a), c), d), a e) sa zisťujú každoročne podľa stavu vykázaného k 1. januáru; ak však je organizácia zriadená v priebehu roka, zisťujú sa podľa stavu vykázaného ku dňu jej vzniku.

(4) Údaje podľa odseku 2 písm. b) sa zisťujú z celoročného výrobno-finančného plánu poľnohospodárskej organizácie na kalendárny rok, schváleného príslušným orgánom.

### § 19
### Výška poistného

Poistné je z každých 100 Kčs ceny alebo hodnoty zistenej podľa § 18:

| | Kčs |
|---|---|
| a) budovy [§ 18 ods. 2 písm. a)] | |
| - obytné a školské | 0,06 |
| - ostatné | 0,12 |
| b) poľnohospodárske plodiny [§ 18 ods. 2 písm. b)] | |
| - obilniny | 2,60 |
| - strukoviny | 3,40 |
| - olejniny a priadne rastliny | 3,80 |
| - okopaniny | 2,10 |
| - liečivé, aromatické a koreninové rastliny | 3,30 |
| - chmeľ | 5,70 |
| - tabak | 15,- |
| - zelenina | 4,30 |
| - vinič hroznorodý | 8,- |
| - krmoviny na semeno | 1,60 |
| - ostatné krmoviny | 0,90 |
| c) zásoby, hnuteľné veci a zvieratá [§ 18 ods. 2 písm. c) až d)] | 0,18 |

### § 20
### Výpočet a platenie poistného

(1) Poistné poisťovňa vypočíta vždy na jeden kalendárny rok. Pri organizáciách vzniknutých počas roka sa poistné vypočíta na dobu od ich vzniku do konca bežného kalendárneho roka.

(2) Poistné je splatné v troch splátkach, a to prvých 20 % do 31. mája, ďalších 30 % do 31. júla a zvyšujúcich 50 % do 30. novembra každého roka.

(3) Ak je poľnohospodárska organizácia s platením poistného v omeškaní, je povinná zaplatiť poisťovni poplatok z omeškania vo výške pol promile z dlžnej sumy za každý deň meškania, začínajúc desiatym dňom po splatnosti; poplatok menší ako 100 Kčs sa nepožaduje. V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže poisťovňa od požadovania poplatku z omeškania úplne alebo čiastočne upustiť.

## Časť III
## SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

### § 21

(1) Poľnohospodárska organizácia je povinná písomne hlásiť poisťovni, že nastala poistná udalosť, a to bez zbytočného odkladu, najneskôr však do 8 dní odo dňa, keď sa o tom dozvedela; na požiadanie poisťovne je povinná predložiť doklady potrebné na zistenie rozsahu poistnej udalosti.

(2) Pracovníci poisťovne zisťujú za súčinnosti poľnohospodárskej organizácie príčiny škody a jej rozsah. O výsledkoch tohto zistenia sa robí zápisnica, ktorú podpíšu obe strany; jeden jej rovnopis zostáva v poľnohospodárskej organizácii.

**§ 22**

Ak poľnohospodárska organizácia porušila povinnosti ustanovené právnymi predpismi na ochranu majetku pred škodami alebo povinnosti ustanovené v § 21 ods. 1 a ak to malo vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zistenie rozsahu jej následkov, poisťovňa je oprávnená plnenie primerane znížiť, najviac však o 20 %; ak však toto porušenie bolo vedomé alebo ak sa nesplnilo poisťovňou požadované odstránenie závad, poisťovňa je oprávnená plnenie znížiť až o 50 %.

**§ 23**

(1) Vyšetrovanie nevyhnutné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovne plniť musí sa vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poisťovňa o poistnej udalosti dozvedela, je poisťovňa povinná poskytnúť na požiadanie poľnohospodárskej organizácie primeraný preddavok. Len čo poisťovňa skončila vyšetrovanie nevyhnutné na zistenie rozsahu povinnosti plniť, je povinná to poľnohospodárskej organizácii písomne oznámiť; plnenie je splatné do 15 dní od doručenia tohto oznámenia.

(2) Ak poisťovňa je s platením v omeškaní, je povinná zaplatiť poľnohospodárskej organizácii poplatok z omeškania vo výške pol promile z dlžnej sumy za každý deň omeškania, začínajúc desiatym dňom po splatnosti; poplatok menší ako 100 Kčs sa neuhrádza.

**§ 24**

Vzájomné splatné pohľadávky uvedené v § 20 a v § 23 možno vyrovnať započítaním.

**§ 25**

(1) Majetkom podľa § 1 sa pre účely tejto vyhlášky rozumie majetok, ktorý poľnohospodárska organizácia

a) má vo vlastníctve alebo v správe,

b) má v trvalom užívaní podľa predpisov o správe národného majetku,

c) užíva na základe opatrenia vydaného podľa vlád. nar. č. 50/1955 Zb. o niektorých opatreniach na zabezpečenie poľnohospodárskej výroby,

d) užíva podľa dohody o dočasnom užívaní veci s jej vlastníkom (správcom), na ktorý sa nevzťahuje zákonné poistenie.

Týmto majetkom sa rozumejú i poľnohospodárske plodiny pestované poľnohospodárskou organizáciou.

(2) Za škody na veciach uvedených v odseku 1 písm. d) je poisťovňa povinná plniť iba vtedy, ak poľnohospodárska organizácia je povinná vlastníkovi (správcovi) veci nahradiť škodu vzniknutú poistnou udalosťou. Plnenie nesmie presiahnuť náhradu škody, ktorú poľnohospodárska organizácia je povinná poškodenému zaplatiť.

**§ 26**

Pokiaľ poistenie, na ktoré sa vzťahuje táto vyhláška, nie je touto vyhláškou upravené, spravuje sa toto poistenie ustanoveniami Občianskeho zákonníka, Hospodárskeho zákonníka a predpisov vydaných na vykonanie týchto zákonov pre odbor poistenia.*)

**§ 27**

Zrušuje sa vyhláška č. 211/1959 Ú. l. (Ú. v.) o povinnom poistení jednotných roľníckych družstiev v znení vyhlášky č. 141/1964 Zb. o rozšírení povinného poistenia jednotných roľníckych družstiev.

**§ 28**

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1967.

**Minister:**

**Dvořák v. r.**

**Príloha vyhlášky č. 106
1966 Zb.**

**Zoznam socialistických poľnohospodárskych organizácií, na ktoré sa podľa § 3 vyhlášky vzťahuje zákonné poistenie:**

1. Šľachtiteľské a semenárske podniky a semenárske štátne majetky podriadené odborovému riaditeľstvu Šľachtiteľských a semenárskych podnikov v Prahe;
Veľkovýkrmne - štátne majetky podriadené odborovému podniku Veľkovýkrmne v Řepích u Prahy;
Plemenárske podniky podriadené odborovému riaditeľstvu Štátnej plemenárskej správy v Řepích u Prahy;
Štátne rybárstvo, odborový podnik, České Budějovice;
Hydinárstvo, odborový podnik v Xaverove s pridruženými podnikmi v Chrusteniciach a v Ivanke pri Dunaji (Bratislava-vidiek);
Majetky a lesy Kynžvart, odborový podnik, Lázně Kynžvart;
Štátne majetky v Tachove, odborový podnik, Tachov;
Štátny majetok, národný podnik, Most;
Štátne majetky, národný podnik, Bruntál.

2. Spoločné družstevné podniky, pokiaľ vykonávajú iba poľnohospodársku činnosť.

3. Školské majetky stredných poľnohospodárskych technických škôl, poľnohospodárskych majstrovských škôl, poľnohospodárskych
odborných učilíšť a školské poľnohospodárske podniky vysokých škôl poľnohospodárskych.

4. Národné podniky Vojenské lesy a majetky.

5. Veľkochov laboratórnych zvierat - národný podnik;

6. Majetok stálej celoštátnej poľnohospodárskej výstavy, n. p., Nitra.
Liečivé rastliny - národný podnik.

6. Majetok stálej celoštátnej poľnohospodárskej výstavy, n. p., Nitra.

*) Po odpočítaní prípadnej dane z obratu.

*) § 345 až § 370 Obč. zákonníka č. 40/1964 Zb., § 358 až § 360 Hospodárskeho zákonníka č. 109/1964 Zb., vyhláška Ministerstva financií č. 48/1964 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie majetku.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.